

Tax Policy Journal

Tax Policy Bureau , Fiscal Policy Office

Edition 1 , Volume 40

December 2016

การนำของใช้ติดตัวมาในประเทศ (Personal Effects)

ในปัจจุบันมีคนไทยเดินทางไปต่างประเทศเป็นจำนวนมากจากสถิติรายจ่ายของคนไทยที่เดินทางออกนอกประเทศปี 2558 เผยแพร่ผ่านหน้าเว็บไซต์กรมการท่องเที่ยวพบว่ารายจ่ายด้านซื้อปิ้งเป็นรายจ่ายสูงอันดับสองของนักท่องเที่ยวโดยตรงจากรายจ่ายด้านที่พัก สินค้าทุกชนิดที่ซื้อกลับมายังประเทศต้องเสียอากรขาเข้าตามพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 พิกัดอัตราอากรขาเข้าตามภาค 2 หลายคนมักไม่พอใจว่า ทำไมจึงต้องมีการเสียภาษีซึ่งทำให้รู้สึกเหมือนว่าสินค้านั้นมีราคาเพิ่มขึ้น อันที่จริงการเก็บอากรขาเข้าเป็นการเก็บภาษีบนพื้นฐานการบริโภคและเป็นการตั้งกำแพงเพื่อป้องกันเศรษฐกิจและสังคมในประเทศของตน อย่างไรก็ตามประเทศต่าง ๆ ได้มีแนวทางการอำนวยความสะดวกในการนำของใช้ส่วนตัวโดยการยกเว้น

อากรขาเข้าตามมูลค่าและปริมาณที่กำหนดแตกต่างกัน ดังนี้

1. **ประเทศญี่ปุ่น** กำหนดสินค้าที่ได้รับการยกเว้นอากรขาเข้ามูลค่าไม่เกิน 2 แสนเยน (ประมาณ 60,000 บาท) เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 3 ขวด บุหรี่ 400 มวน ยาสูบ 500 กรัม หรือซิการ์ 100 มวน หรือสินค้าประเภทยาสูบหลายชนิดรวมกันไม่เกิน 500 กรัม และน้ำหอม 2 ออนซ์ สำหรับผู้ที่มีอายุต่ำกว่า หรือเท่ากับ 19 ปี ไม่อนุญาตให้นำเข้าบุหรี่หรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
2. **ประเทศเกาหลีใต้** ประเทศเกาหลีใต้ยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับของมูลค่า 600 ดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณ 20,000 บาท) และสุรา 1 ขวด

Inside This Issue

..

World Taxation in Brief

การนำของใช้ติดตัวเข้ามาในประเทศ

(Personal Effects)

History of Thai Taxation

ย้อนอดีตภาษีไทย : อากรค่านา

โดย

นางสาวปรีชญา ฤทธิ์สุข

เศรษฐกรปฏิบัติการ

สำนักนโยบายภาษี

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

*ผู้เขียนขอขอบคุณ

นางสาวสุมาลี สถิตชัยเจริญ

ผู้อำนวยการสำนักนโยบายภาษี

สำหรับข้อแนะนำ

(ปริมาณไม่เกิน 1 ลิตร และมีราคาไม่เกิน 400 ดอลลาร์สหรัฐ) สินค้าประเภทบุหรี่ยาเส้น 1 กล่อง (บุหรี่ 200 มวน ซิการ์ 500 มวน หรือยาสูบ 250 กรัม) และน้ำหอม 2 ออนซ์ (ประมาณ 600 มิลลิกรัม)

ทั้งนี้ การยกเว้นสินค้าประเภท
เครื่องดื่มและบุหรืดังกล่าว
สำหรับผู้ที่มีอายุมากกว่า 19 ปี

3. ประเทศสิงคโปร์ ในกรณี

ประเทศสิงคโปร์นั้นของติดตัวที่ได้
รับการยกเว้นอากรขาเข้าถูกแบ่ง
ออกเป็นสองอัตราซึ่งขึ้นอยู่กับ
ระยะเวลาที่ไปจากประเทศสิงคโปร์
ดังนี้ สำหรับผู้ที่ออกจากประเทศ
สิงคโปร์เป็นเวลาเท่ากับ 48 ชั่วโมง
หรือมากกว่าจะได้ยกเว้นอากรขาเข้า
ของติดตัวมูลค่า 600 ดอลลาร์
สิงคโปร์ (ประมาณ 15,000 บาท)

และสำหรับผู้ที่ยอกจากประเทศ
สิงคโปร์เป็นเวลาน้อยกว่า 48 ชั่วโมง
จะได้ยกเว้นอากรขาเข้าของติดตัว
มูลค่า 150 ดอลลาร์สิงคโปร์
(ประมาณ 3,750 บาท) นอกจากนี้
เครื่องดื่มบางชนิดก็มีการจำกัด
ปริมาณโดยมีเลือก 3 ทางเลือก ดังนี้

(1) ทางเลือกที่ 1 เครื่องดื่มผสม
แอลกอฮอล์ ไวน์ เบียร์ อย่างละ
1 ลิตร

(2) ทางเลือกที่ 2 ไวน์ 2 ลิตร
เบียร์ 1 ลิตร

(3) ทางเลือกที่ 3 ไวน์ 1 ลิตร
เบียร์ 2 ลิตร

โดยผู้ซื้อจะต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้
เป็นผู้ที่มีอายุมากกว่า 18 ปีขึ้นไปและ

ใช้เวลาอยู่นอกประเทศสิงคโปร์
48 ชั่วโมงเป็นต้นไป โดยต้องไม่ได้
เดินทางมาจากประเทศมาเลเซีย
แต่อย่างไรก็ตาม ประเด็นที่น่าสนใจ
คือ สินค้าประเภทบุหรืและยาสูบ
ไม่ได้มีการยกเว้นอากรขาเข้าเหมือน
ประเทศที่ได้กล่าวไปในข้างต้น
เนื่องจากประเทศสิงคโปร์ มีกฎหมาย
และบทลงโทษเกี่ยวกับ การสูบบุหรื
ที่ค่อนข้างเคร่งครัดและรุนแรงเพื่อให้
คนสูบบุหรืน้อยลงและสูบในบริเวณ
ที่กำหนดเท่านั้น บุหรืในประเทศ
สิงคโปร์จึงมีราคาแพง และเพื่อลด
การนำเข้าบุหรืมาขายจึงต้องลด
ช่องทางการนำเข้าบุหรืมาขาย

<http://suvarnabhumiairport.com/th/99-international-arrival-procedures>

โดยไม่ยกเว้นอากรสำหรับสินค้า
ประเภทบุหรืหรือยาสูบนั่นเอง

4. ประเทศไทย ภายใต้พระราช

กำหนดพิกัตอัตราศุลกากร
พ.ศ. 2530 กำหนดของที่ได้รับ
การยกเว้นอากรขาเข้าตามภาค 4
ประเภท 5 กำหนดให้ของใช้ส่วนตัว

ที่เจ้าของนำเข้ามาพร้อมกับตน
สำหรับใช้เอง เช่น เครื่องแต่งกาย
เครื่องสำอาง เครื่องประดับ รองเท้า
นาฬิกา ปากกา แว่นตา น้ำหอม
เป็นต้น หรือของใช้ในวิชาชีพและ
มีจำนวนพอสมควรแก่ฐานะ มูลค่า
ไม่เกิน 20,000 บาท จะได้รับ
การยกเว้นอากรขาเข้า ทั้งนี้ ต้องมี
เอกสารใบเสร็จรับเงินเป็นหลักฐาน
หากไม่มี เจ้าหน้าที่จะพิจารณา
ตาม หลักฐานอื่นประกอบ แต่ของใช้
ส่วนตัวบางชนิดจะต้องมีปริมาณ
ไม่เกินที่กำหนด คือ บุหรืไม่เกิน
200 มวน หรือ ซิการ์หรือยาเส้น
ไม่เกินอย่างละ 250 กรัม หรือ
หลายชนิดรวมกันมีน้ำหนักทั้งหมด
250 กรัม และสุราไม่เกิน 1 ลิตร

จากการพิจารณาข้อมูล
การยกเว้น Personal Effects
ประเทศต่าง ๆ พบว่า แต่ละประเทศ
มีการกำหนดเงื่อนไขการยกเว้น
อากรขาเข้าสินค้าที่แตกต่างกันไม่ว่า
จะเป็นมูลค่าสินค้าที่ได้รับการยกเว้น
และการจำกัดปริมาณบุหรื เครื่องดื่ม
แอลกอฮอล์ และน้ำหอม ทั้งนี้
ขึ้นอยู่กับบริบทของประเทศนั้น ๆ
ไม่ว่าจะเป็นข้อกฎหมาย หรือความ
ตกลงทางการค้า หรือการจงใจให้

นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในประเทศ
ตนเอง แต่ความแตกต่างหนึ่งที่เห็น
ได้ชัด คือ กฎหมายของไทยไม่มี
การกำหนดเกณฑ์อายุขั้นต่ำสำหรับ
ผู้นำเข้าสินค้าประเภทบุหรี่ หรือสุรา
เหมือนประเทศต่าง ๆ ที่มีการระบุไว้
ชัดเจน

อย่างไรก็ตาม หากมีการนำเข้า
ของใช้ส่วนตัวเกินกว่ามูลค่า
หรือปริมาณที่กำหนดไว้ในข้างต้น
ผู้นำเข้ามีหน้าที่ต้องเสียอากรขาเข้า
โดยต้องสำแดงสินค้าที่ต้องเสียภาษี
(Goods to declare) เพื่อผ่าน
พิธีการศุลกากรในช่องตรวจสีแดง
มีเช่นนั้น หากทำการเสียภาษี
เสมือนไม่มีของต้องชำระอากรขาเข้า
(Nothing to declare) โดยการเข้า
ช่องตรวจสีเขียวแล้วภายหลังพบว่า

<http://www.customs.suvarnabhumi.com/15129275>

มีของที่จะต้องเสียภาษีท่านจะถูก
ฟ้องร้องดำเนินคดี และถูกยึดของ
ในกรณีบทลงโทษสูงสุดนั้น ท่าน
จะถูกปรับ 4 เท่า ของมูลค่าของ
ซึ่งได้รวมอากรไว้แล้วหรือจำคุก
ไม่เกิน 10 ปี หรือทั้งจำทั้งปรับ ↗

Reference :

1. http://www.customs.go.th/list_strc_simple_neted.php?ini_content=individual_160503_03_160905_01&lang=th&left_menu=menu_individual_submenu_01_160421_01.
2. <https://www.jnto.go.jp/eng/basic-info/shopping/customs.html>.
3. https://english.visitkorea.or.kr/enu/TRV/TV_ENG_2_1.jsp.

ย้อนอดีตภาษาไทย

อากรค่านา

การเก็บอากรค่านามีมาตั้งแต่สมัยโบราณจนถึงปลายสมัยอยุธยาเรื่อยมาเป็นภาษีที่รัฐบาลเก็บจากการใช้ประโยชน์ในที่ดินของราษฎร ในสมัยโบราณเก็บเป็นข้าวเปลือก โดยเรียกว่า หางข้าว ผู้ทำหน้าที่เก็บคือ ฉางหลวง ซึ่งมีทั้งฉางหลวงในกรุง และฉางหลวงหัวเมืองการจะเอาไปส่งที่ฉางไหนนั้น ขึ้นอยู่กับความพอใจของเหล่าข้าหลวง ต่อมา มีการเปลี่ยนจากเก็บหางข้าวเป็นเงินแทน วิธีการเก็บอากรแบบใหม่นี้ถือเอาความแตกต่างของที่ดินที่ทำนาเป็นเกณฑ์ในการเก็บ โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท นาประเภทแรกคือ นาคุโค ประเมินอากรค่านาโดยนับจำนวนวัวหรือควายที่ใช้ในการไถนา ลักษณะพื้นที่ทำนาเป็นที่ลุ่มได้รับประโยชน์จากน้ำ 2 ทาง คือ จากน้ำ ที่ท่วมประจำปีและจากน้ำฝนประจำปีทำให้ทำนาได้ปีละหลายครั้งนาที่มีลักษณะเช่นนี้มักเป็นนาหว่านบริเวณที่จัดว่า เป็นนาคุโค ได้แก่ อยุธยา อ่างทอง สุพรรณบุรี และลพบุรี นาอีกประเภทหนึ่ง คือ

<http://sanamluang2008.blogspot.com/2012/01/1-o3-h2-o2-h2o-o2-60-ape-homo-sapiens-1.html>

นาฟางลอย ประเมินอากร ค่านาโดยนับจำนวนตอฟาง นาประเภทนี้มีลักษณะพื้นที่เป็นดินดอนอ้ายแต่น้ำฝนในการทำนา นาลักษณะเช่นนี้ ใช้วิธีตกกล้า ทั้งนาคุโคและนาฟางลอยเก็บค่านาไร่ละสลึงเฟื้อง (37 สตางค์ครึ่ง) เหมือนกันแต่นาคุโคเก็บตามเนื้อที่ใน “ตราแดง” ซึ่งเป็นหนังสือสำคัญแสดงจำนวนพื้นที่ว่าผู้เป็นเจ้าของมีนาทั้งหมดกี่ไร่กี่งาน โดยไม่คำนึงว่า จะทำนาได้หรือไม่ และข้าวจะดีหรือเสียหาย ส่วนนาฟางลอยเก็บตามเนื้อที่ที่ใช้ประโยชน์ในการทำนาจริง จึงต้องทำการประเมินทุกปี ซึ่งต่างจากนาคุโคที่รัฐจะทำการประเมินทุกครั้งที่เปลี่ยนแผ่นดินใหม่การเก็บค่านาสมัยก่อนหน่วยราชการที่ทำหน้าที่เก็บ คือ กรมนา

โดยมีการรังวัดตรวจเก็บเก็บเงินค่านาปีละครั้ง ในปี พ.ศ. 2443 มีการระบุวิธีเก็บค่านาไว้ในพระราชบัญญัติลักษณะเก็บเงิน ค่านา ร.ศ. 119 หน่วยงานที่มีหน้าที่เก็บค่านา คือ กรมสรรพากร กรมนี้แบ่งเป็น กรมสรรพากรนอก ทำหน้าที่เก็บอากรหัวเมือง และกรมสรรพากรในทำหน้าที่เก็บภาษีอากรในกรุงเทพมหานคร กรมสรรพากรนอกเดิมสังกัดอยู่ในกระทรวงพระคลังมหาสมบัติแต่หลังปี พ.ศ. 2442 ย้ายมาสังกัดกระทรวงมหาดไทย ทั้งนี้ เพื่อความสะดวกในการเรียกเก็บภาษีค่านาตามหัวเมืองต่าง ๆ ซึ่งในขณะนั้นหัวเมืองต่าง ๆ ได้จัดการปกครองเป็นแบบเทศาภิบาลขึ้นกับกระทรวงมหาดไทยตามพระราชบัญญัติลักษณะเก็บเงินค่านา ร.ศ. 119 รัฐบาลยังคงเก็บเงินค่านาตามอัตราโบราณ คือ นาคุโคเก็บไร่ละสลึงเก็บตามเนื้อที่ในตราแดง นาฟางลอยเก็บไร่ละสลึงเฟื้อง (37 สตางค์ครึ่ง) เก็บตามเนื้อที่ที่ทำได้ นอกจากนี้ มีการปรับปรุงอากรค่านาตามความ

เหมาะสมในแต่ละภูมิภาคโดยออกพระราชบัญญัติบังคับใช้เฉพาะ เช่น พระราชบัญญัติการเก็บอากรที่ดิน มณฑลตะวันออกเฉียงเหนือ ร.ศ. 119 ตัวอย่างเช่น เชียงใหม่เก็บ 16 อัฐ (25 สตางค์) ลำพูน 32 อัฐ (50 สตางค์) เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การเก็บเงินค่านาตามอัตราโบราณ ได้มีการเปลี่ยนแปลงใหม่ กล่าวคือ ในปี 2448 รัฐบาลได้ออกประกาศ ที่มีชื่อว่า “ประกาศแก้พิธิและพิกัดเก็บเงินค่านา” ตามพิกัดใหม่นี้ได้มีการแบ่งที่นาคุโคออกเป็น 5 ชั้น แต่ละชั้นมีอัตราต่างกัน ส่วนนาฟาง ลอยแบ่งเนื้อที่นาเหมือนนาคุโค แต่อัตราเฉลี่ยสูงกว่า พิกัดอัตรา การเก็บค่านาแบบใหม่นี้เมื่อเทียบกับแบบเดิมพบว่าอัตราค่านาส่งขึ้นมาก โดยมีการใช้อัตราค่านาปี 2448 ตลอดรัชกาลที่ 6 และ 7 แต่ในช่วงเวลาที่ชาวนาประสบภาวะทำนา ไม่ได้ผลก็จะมีผลลดชั้นเพื่อให้ชาวนา เสียค่านาน้อยลงหรือมีการยกเลิก

ค่านาเป็นการชั่วคราว ปี 2473 เศรษฐกิจตกต่ำชาวนาขายข้าวไม่ได้ จึงมีการปรับลดอัตราค่านาลง และ ในปี 2475 รัฐบาลภายใต้การนำของ คณะราษฎรได้ออกกฎหมายฉบับหนึ่ง เรียกว่า พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวล รัชฎาการ พ.ศ. 2481 พระราชบัญญัติ ฉบับนี้ได้ยกเลิกพระราชบัญญัติ ลักษณะเก็บเงินค่านา ร.ศ. 119 เป็นอันว่าระบบการเก็บค่านาได้ สิ้นสุดลงในปี 2482 นาทั้งหลายให้ เสียเงินแก่รัฐในประเภทเงินช่วย บำรุงท้องที่ตามประมวลรัชฎาการ อัตราในการเก็บนั้นเก็บตามราคา ที่ดิน คือ ราคาไม่เกินไร่ละ 50 บาท เสียไร่ละ 25 สตางค์ ที่ดินราคาแพง จะถูกเก็บในอัตราที่สูง โดยที่ดิน ราคาไร่ละ 3,200 บาท จะถูกเก็บ ไร่ละ 8 บาท โดยผู้มีหน้าที่เก็บ ภาษีบำรุงท้องที่ คือ กรมสรรพากร ซึ่งย้ายสังกัดจากกระทรวงมหาดไทย มาตั้งแต่ปี 2458 จากที่กล่าวมา จะเห็นว่า การเก็บอากรในสังคม

ศักดินาไทยเป็นระบบภาษีที่ไม่ ยุติธรรม เมื่อพิจารณาถึงวิธีการ จัดเก็บมีการแบ่งเนื้อที่ดินตามความ เหมาะสมทางภูมิศาสตร์ผู้ที่ถือครอง ที่ดินอุดมสมบูรณ์กว่าจะเสียอากร ค่านาคิดเปรียบเทียบ เป็นอัตราส่วน มากกว่าผู้ถือครองที่ดินอุดมสมบูรณ์ น้อย แต่เนื่องจากอัตราภาษีที่เก็บตาม จำนวนเนื้อที่ดินนั้นมาจากการประเมิน ไว้ตั้งแต่ต้นรัชกาลเมื่อมีการผลัด เปลี่ยนแผ่นดินในแต่ละครั้งเท่านั้น วิธีการเก็บนี้จึงก่อให้เกิดความไม่ ยุติธรรมต่อผู้ทำนาคุโค นอกจากนี้ ยังทำให้รัฐบาลไม่สามารถเรียกเก็บ เงินค่านาได้อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย เนื่องจากวิธีการจัดเก็บมีการรั่วไหล เป็นอย่างมาก ➡

เรียบเรียงโดย นางสาวปริญญ์ ฤทธิสุข

จาก รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์ . 2528. ภาษีอากรในประวัติศาสตร์เศรษฐกิจไทย: คลังข้อมูลและบทสำรวจทางวิชาการ. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 187-192.

Tax Policy Journal เป็นวารสารที่จัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านนโยบายภาษีอากรของไทยและต่างประเทศ จัดทำโดย สำนักนโยบายภาษี สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง

สนใจรับวารสารทางอีเมล หรือมีข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ โปรดติดต่อบรรณาธิการ นางสาววันทนา ไสสอาด โทร. 0 2273 9020 ต่อ 3516 หรือ E-mail : wantana@fpo.go.th